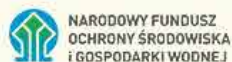

STRAŻNIK EKOLOGII EKO-PORADIK DLA DZIECI

Niniejszy materiał powstał w ramach projektu dofinansowanego ze środków NFOŚiGW z Programu Priorytetowego Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej

PORADY
KOLOROWANKI
ZADANIA

PORADY
REBUSY
WIERSZYKI

RYSUNKI
UCZESTNIKÓW
KONKURSU

WSTĘP

Program „**STRAŻNIK EKOLOGII**” to kampania edukacji ekologicznej skierowana mieszkańców województwa zachodniopomorskiego z różnych grup wiekowych, a także do członków Zachodniopomorskiej Grupy Wojewódzkiej IPA w Szczecinie, ich rodzin, sympatyków, funkcjonariuszy i pracowników Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, straży miejskich i gminnych, a także innych instytucji zajmujących się ustawowo ochroną środowiska, mająca na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości ekologicznej. Zaplanowane w ramach programu działania adresowane są do osób ze wszystkich powiatów naszego regionu – odbiorcami działań będą uczniowie szkół podstawowych z całego województwa, dorośli mieszkańcy ze wszystkich powiatów województwa, policjanci, strażnicy graniczni, członkowie IPA ze wszystkich powiatów zachodniopomorskiego.

Dzięki opisanym poniżej działaniom możemy zaszczepić ideę stosowania zasad ekologii w życiu codziennym, a także podnieść świadomość prawną w zakresie ochrony środowiska u znacznej liczby mieszkańców województwa zachodniopomorskiego, zarówno dorosłych, jak też dzieci i młodzieży. Projekt ma również na celu wymianę doświadczeń służb i instytucji w zakresie ochrony środowiska, w tym również akwenów naszego regionu.

W ramach programu zaplanowaliśmy różnorodne działania, adresowane zarówno do osób dorosłych, jak też dzieci i młodzieży. Wśród odbiorców są również, jako wyodrębniona grupa przedstawicieli Policji i Straży Granicznej. Ich edukacja podczas konferencji oraz za pośrednictwem Eko-poradnika z taryfikatorem zagwarantuje lepszy jakościowo efekt końcowy, ponieważ przeszkoleni funkcjonariusze będą prowadzili działania wśród mieszkańców województwa, ze szczególnym akcentem na uczniów szkół podstawowych.

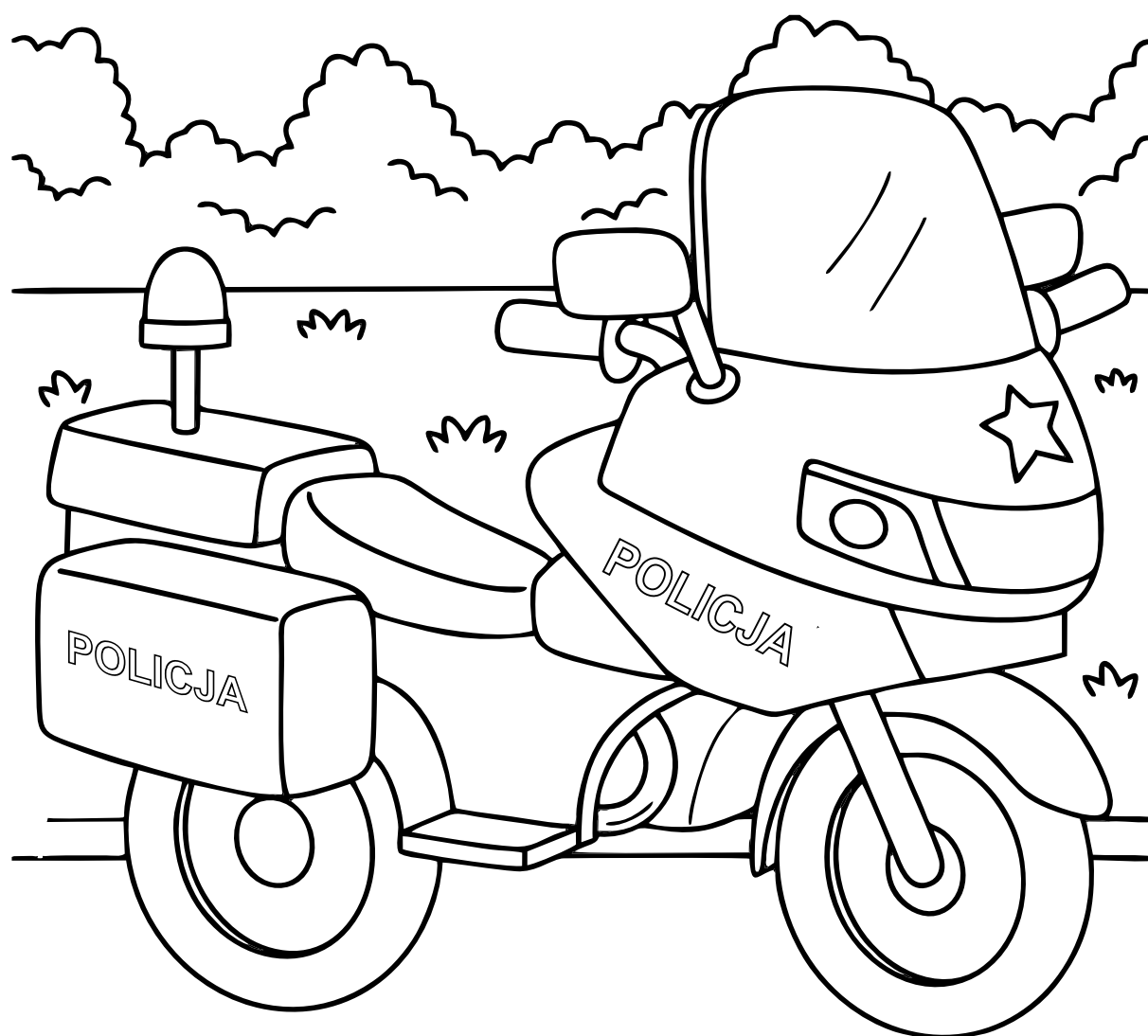
Konferencja, konkurs plastyczno-literacki, dwa interesujące wydawnictwa, strona internetowa, filmy, podcasty, a także bezpośredni kontakt z odbiorcami podczas festynów, pikników i spotkań edukacyjnych to składowe naszego przedsięwzięcia. Dzięki tak różnorodnym formom działań dotrzemy do różnorod-

nych odbiorców. Tradycyjne formy – spotkania, edukacja, wydawnictwa drukowane to właściwy przekaz dla osób starszych. Natomiast festyny i pikniki, konkurs z nagrodami to interesujące wyzwania dla najmłodszych. Z kolei przekaz za pośrednictwem podcastów oraz portali społecznościowych pozwoli nam dotrzeć do młodzieży.

Nasze stowarzyszenie to aktywni zawodowo oraz emerytowani policjanci i strażnicy graniczni. Ideą IPA jest hasło „Servo Per Amikeco” (w języku esperanto) czy „Pomagać poprzez przyjaźń”, dlatego działania wolontariackie na rzecz społeczności lokalnej są nam bliskie. Organizujemy spotkania edukacyjne, festyny, pikniki na terenie całego województwa. Ponieważ idea ekologii i zrównoważonego rozwoju z szacunkiem dla naturalnych zasobów Ziemi jest nam bliska, z troski o przyszłość młodszych pokoleń chcemy kontynuować nasze działania proekologiczne.

Nośnikiem wiedzy na temat ekologii oraz atrybutem kampanii informacyjno-edukacyjnej będą krótkie podcasty. Podcasty to obecnie niezwykle popularna forma promowania ważnych treści. Forma swobodnego wywiadu z ekspertami różnych dziedzin lub krótki materiał filmowy opatrzone komentarzem lektorskim i napisami, umieszczone na stronach www, w mediach społecznościowych czy na kanałach streamingowych to niezwykle dostępna forma edukacji. Każdy posiadacz smartphona w wolnej chwili może z niej skorzystać, bez konieczności czytania poradników czy ulotek. Wystarczy dostęp do internetu. W ten sposób mamy szansę dotrzeć do bardzo szerokiego grona odbiorców tj. na obszarze województwa zachodniopomorskiego o powierzchni 22 892,48 km² objęta będzie populacja 1.682 000.

Grzegorz Sudakow
Prezes Zachodniopomorskiej
Grupy Wojewódzkiej
IPA w Szczecinie

EKOLOGIA

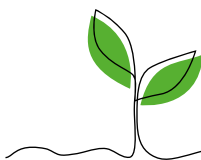
Ekologia to nie zabawa!
To jest bardzo ważna sprawa!
W każdym kraju i na świecie
ludzie segregują śmieci.

Wtem powietrze będzie czystsze,
morza i rzeki bardziej przejrzyste.
Lasy będą pięknie pachniały,
a zwierzęta w nim się zdrowo chowały.

Oszczędzaj również wodę,
bo bez niej nic, nie będzie istnieć,
na całym globie.

Tak więc zapamiętaj!
EKOLOGIA to rzecz święta!

Dominik Stawicki 10 lat ZSP Karnice

PRZYRODA

Jak my dbamy o przyrodę.
Zakręcamy w kranie wodę.
Śmieci po sobie sprzątamy,
W lesie ich nie zostawiamy.

Wody w butelkach nie pijemy,
Tylko dzbanki stosujemy.
Drzewa nasze oszczędzamy,
Zamiast faktur papierowych e-booki używamy.

Deszczówkę w zbiorniki zbieramy,
Później nią kwiaty i warzywa podlewamy.
Światło po sobie gasimy,
Mniejsze rachunki płacimy.

Gdy mniej mięsa jemy,
Mniej gazów cieplarnianych emitujemy.
Aby zadbać o czyste powietrze,
Weź rower, on wszędzie dotrze.

Tak dbamy o naszą planetę,
Dbaj z nami i będzie nam lepiej.

Maciej Stawicki, 13 lat Paprotno

EK + + LOGIA

Segreguję w domu śmieci,
wiedzą o tym wszystkie dzieci.

Nie używam też plastiku,
którego w koło jest bez liku.

Niech planeta będzie czysta-
dla nas sprawa oczywista!

GDY

W

ZIELONY ŚLAD

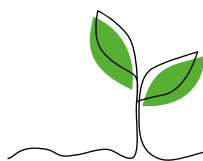
Kroczymy ziemią i zostawiamy ślady,
Czy są zielone? Czy to tylko szkody?
Każdy oddech drzewa, każdy ptasi śpiew,
To dar natury - niech trwa po wiek.

Śmieci na łące, dym na błękitnym niebie,
Planeta czeka, woła dziś Ciebie.
Segreguj odpady, wody niepotrzebnie nie lej,
Dbaj o energię, korzystaj z idei.

Słońce i wiatr to nasi sprzymierzeńcy,
W nich jest przyszłość, to są eko-mędrcy.
Niech pola kwitną, niech lasy trwają,
Niech będzie czysta planeta bogata.

Zamiast węgla - słońca blask.
Razem zadbajmy o czysty świat,
To nasze miejsce na wiele lat.

Arianna Kucharska 11 lat ZSP w Karnicach

AKCJA SEGREGACJA

Pytanie dzisiaj zadam Wam:
Czy o środowisko dbasz?
Sprawa oczywista jest,
Że tak jest!

Morza i oceany czyste zostawiamy.
Śmieci do lasu nie wyrzucamy,
A do odpowiedniego pojemnika wrzucamy!

Każdy pojemnik swój kolor ma:
Żółty, brązowy,
Czarny, niebieski i zielony.

Do żółtego plastik ląduje,
A niebieski papier przyjmuje.
Szkło do zielonego wrzucamy,
A w brązowym bio składamy.

Śmieci na chodniku nie zostawiamy!
Popatrz kolego! Śmietnik jest od tego!
Segregujesz! Planetę ratujesz!

Zofia Strojek 13 lat ZSP w Karnicach

EKOLOGIA

Ekologiem każdy może być.
Zostać możesz również ty,
segregować możesz ty,
by piękniejszy świat nasz był.

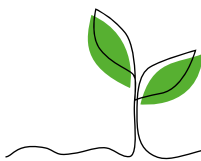
Ekologiem zostać chcesz,
więc i o przyrodę zadbaj też.
Szanuj zielen i zwierzęta,
nie wyrzucaj śmieci w las.

O naturę zadbać czas,
by nie śmiecić cały czas.

Gdy paperek widzisz gdzieś,
podnieś i do kosza nieś.
Zadbaj też o swoją wieś!

Segregujmy cały czas,
wtedy czysty jest nasz świat!
Ekologiem zostać chcę,
o naturę zadbać więc.

Filip Skillandat 12 lat Karnice

SEGREGACJA

Drogie dzieci,
Segregujcie wstrętne śmieci.
Kto odpadki segreguje,
Na nagrodę zasługuje!

Ziemia będzie nas kochała,
Aż z radości będzie się śmiała.
Od odpadków głowa jej pęka,
Jest to dla niej wielka udręka.

Więc zadbajmy o nią sami,
I przestańmy być brudasami.

Marysia Stawicka kl. IV ZSP w Karnicach

NIE JESTEM
eko
dlaczego?

CHRON
TAKŻE TO,
czego nie widzisz
NA CODZIEN

Weronika Kalinowska SP 4 Gryfice

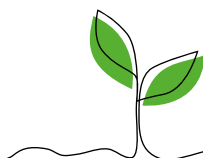
SADŹCIE DRZEWA

Sadźcie drzewa, sadźcie drzewa,
każdy ptaszek to dziś śpiewa.
Drzewa domem są dla ptaków,
i wiewiórek i pędraków.

Drzewa dużo liści mają,
mnóstwo tlenu wytwarzają.
I ochroną są dla ludzi,
kiedy się przyroda budzi.

Pobierają wodę z gleby,
nic nie robią bez potrzeby.
Sadźcie, aby drzew przybyło,
by się wszystkim zdrowo żyło.

Daniel Klocek kl. IV KSP Karnice

ZIEMIA

Pewnie powiesz: nie Twoja sprawa!
Nic nie znaczy ma postawa.
Spójrz, jak wiele możesz zmienić:
Ocalić Ziemię!
Świat Odmienić!

Codziennie zrób kilka rzeczy.
Nie wiesz co?
Segreguj śmieci.
Plastiku nie używaj,
bo się nie rozkłada,
on truje Planetę.
Stąd ma rada:
Wybierz szkło, Najlepiej Bio!
Wody, energii nie marnuj,
wtedy Ziemia się lepiej czuje.

Te zasoby zagrożone,
niech zawsze będą chronione.
Małe rzeczy jak kropelki,
Zrobisz je i Jesteś Wielki.
Pomóż Ziemi. Pomóż sobie.

Ciesz się życiem! Ciesz się zdrowiem.

Piotrek Michalak 13 lat SP 45 w Szczecinie

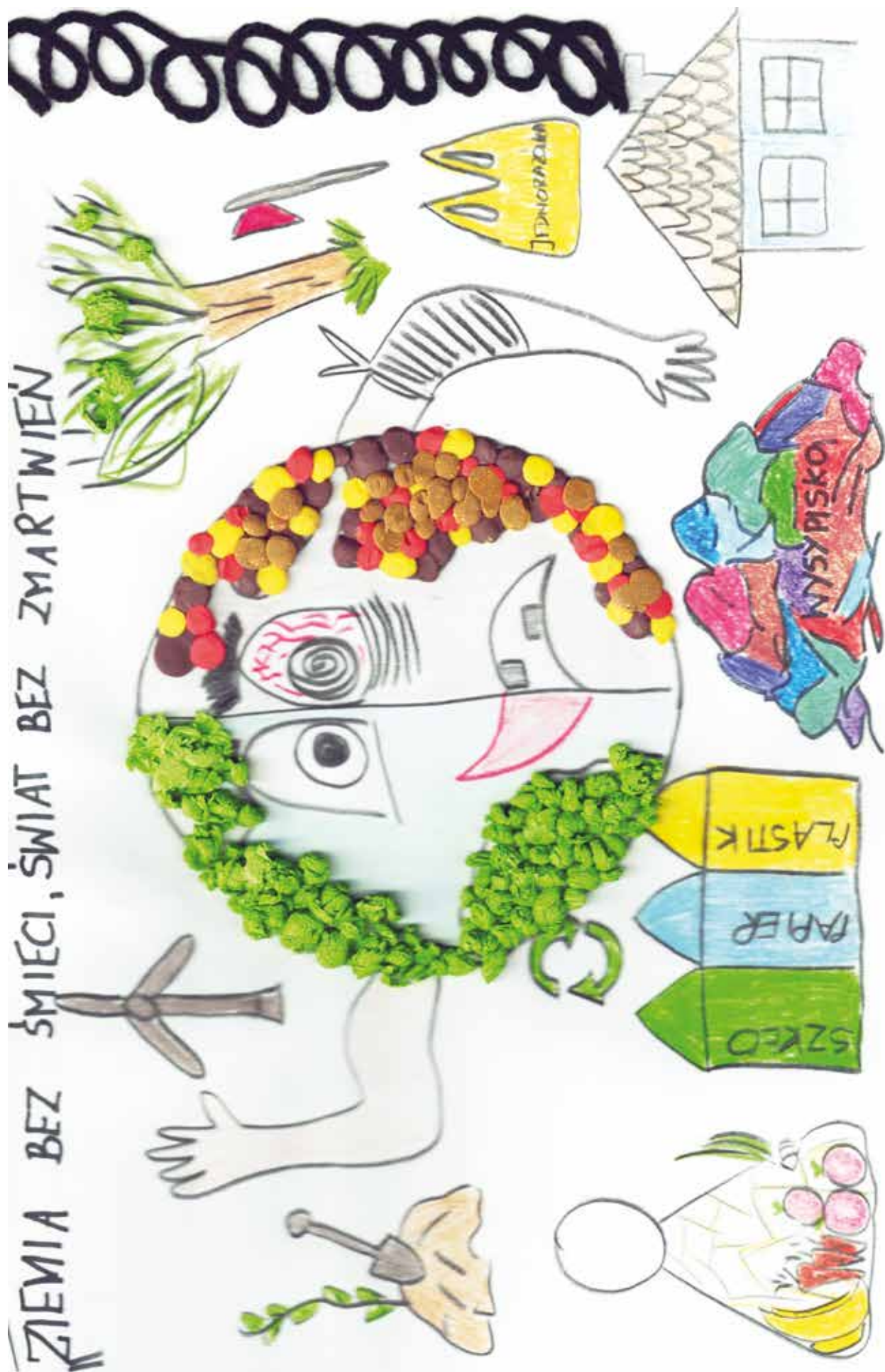

Marcelina Waxęga 9 lat MOK w Moryniu

ZIEMIA BEZ ŚMIECI, ŚWIAT BEZ ZMARTWIEŃ

"-DBAJMY O NIĄ, TO NASZ SKARBIEC"

Leon Guzek lat 7 SP Dębno

Wiedzą o tym dorośli i dzieci, że
trzeba posegregować śmieci.

Nie wyrzucaj, jak leci,
wszystkiego do śmieci.

Są przecież specjalne pojemniki,
na papiery, szkło i plastiki.

Zielone pojemniki na
szkło np. stoiki.

Niebieskie kontenery, wrzucamy
zużyte papiery.

A żółte pojemniki tam
wrzucamy plastiki.

Jeśli posegregujesz,
naszą planetę uratujesz.

EKOLOGIA PONAD WSZYSTKO

Ekologia ważna sprawa,
to są wszystkim znane prawa.
Niech ten wiersz się dalej niesie
i naszej planecie radość przyniesie.

I niech się każdy w świecie dowie,
co dzisiaj siedzi w mojej głowie.
Oszczędzam wodę, oszczędzam prąd,
ścinanie drzew to duży błąd.

Szanuję zieleni, nie niszczę trawy,
bo to nie jest dla zabawy.
Nie wyrzucam starych rzeczy,
bo mój dziadek je wyleczy.

A recykling - proces ważny,
w coś przetworzę odpad każdy.
Plastiku nie palę, szkło segreguję
i dobrze się z tymi zasadami czuję.

Kocham kwiaty i zwierzęta
o planecie swej pamiętam.
Zawsze, wszędzie, także w nocy,
bo Ziemia potrzebuje naszej pomocy.

Więc dbajmy wszyscy o środowisko,
bo przecież Ziemia to nie wysypisko!

Mikołaj Kocik 10 lat, ZSP w Karnicach

Doceńmy

ZIELEŃ

żyjemy

dłużej

„Strażnik ekologii”

Ja i Ty na Ziemi mieszkamy,
o jej higienę zawsze dbamy.

Leżąc gdy chcemy chronić nasze środowisko
to musimy wiedzieć o nim wszystko.

Do właściwych kontenerów odpady wrzucamy,
i o nasze lasy i jeziora dbamy!

Woda to życie, więc ją oszczędzaj
i gdy myć się kończysz, kran mocno dokręcaj!

Do kłuska jej nalej gdy zęby myjesz,

bo później rachunkiem głowę nakryjesz!

Gdy wychodzisz już z łazienki, szybko światło gaś małe.

A do szkoły samochodem?!

NIE!! Jeśli zadbać chcesz o przyrodę!

Idź na rower, hulajnogę a nawet deskorolkę, może.

Chcesz o Ziemię dbać praktycznie, no to z głową: **EKOLOGICZNIE!**

Segreguj odpady, bo takie są zasady!

Bądź eko, tak
jak ja!

Irenka Salaban SP nr 1 w Polczynynie Zdroju

Hanna Szymariska 10 lat SP w Żukowie

Eliminować

zagrożenia,

szukać rozwiązań

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZECINIE

Wpłyń na wyobraźnię swoją i innych

Ekoporadnik młodego człowieka

1. SEGREGACJA

ZMIESZANE	Wyrzucaj • Do pojemnika z odpadami zmieszanymi wrzucamy to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu. • Pozostałe śmieci, które nie podlegają segregacji, w szczególności: • resztki mięsa i kości • mokry i tłusty papier • zużyte materiały higieniczne, pieluchy • zwirek dla zwierząt • potłuczone naczynia • tekstylia • wystudzony popiół • styropian opakowaniowy • blistry po lekach	Nie wyrzucaj • elektroniki • mebli • baterii • leków • odpadów niebezpiecznych • odpadów poremontowych i budowlanych • ziemi
	Wyrzucaj • pocięte i złożone kartony, tekturę • katalogi, ulotki • gazety i czasopisma • papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki • zeszyty i książki • papier pakowy, papierowe torby • papierowe wytłoczki po jajkach	Nie wyrzucaj • ręczników papierowych i zużytych chusteczek higienicznych • papieru lakierowanego i powleczonego folią • tłustych i brudnych kartonów • kartonów po mleku i napojach • papierowych worków po nawozach, cemencie i innych materiałach budowlanych • tapet • pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych • puszek i pojemników po farbach i lakierach • zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych • ubrań
PAPIER		

METAL / PLASTK	 Wyrzucaj • zgniecione butelki po napojach PET • kartony po sokach i mleku • plastikowe opakowania po produktach spożywczych • opakowania po środkach czystości i kosmetykach • folię i reklamówki • puszki po napojach i konserwach • kapsle i metalowe zakrętki • czystą folię aluminiową	 Nie wyrzucaj • styropianu • zabrudzonej folii aluminiowej (zmieszane) • plastikowych zabawek (zmieszane) • opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych • opakowań po olejach silnikowych części samochodowych • zużytych baterii i akumulatorów • puszek i pojemników po farbach i lakierach • zużytego sprzętu elektronicznego i AGD
SZKŁO	 Wyrzucaj • Do zielonego pojemnika lub worka wrzucamy: • butelki bez kapsli i nakrętek • słoiki bez zakrętek • szklane opakowania po kosmetykach	 Nie wyrzucaj • ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów • szkła okularowego • szkła żaroodpornego • metalowych zakrętek od słoików, butelek • zniczy z zawartością wosku • żarówek i świetlówek • reflektorów • opakowań po lekach, rozpuszczalnikach, olejach silnikowych • luster • szyb okiennych i zbrojonych • monitorów i lamp telewizyjnych • termometrów i strzykawek
BIO	 Wyrzucaj • obierki warzywne i owocowe • odpadki i resztki pochodzenia roślinnego • fusy po kawie i herbacie • skorupki jajek • zwiędłe kwiaty • rośliny doniczkowe • gałęzie drzew i krzewów • skoszoną trawę i liście • trociny i korę drzew • pieczywo, mąkę • kaszę, ryż bez dodatków	 Nie wyrzucaj • kości zwierząt • mięsa • oleju jadalnego • odchodów zwierząt • popiołu z węgla kamiennego • leków • drewna impregnowanego • płyt wiórowych i pilśniowych MDF • ziemi i kamieni

2. ZDROWY STYL ŻYCIA

Jednym z elementów zdrowego trybu życia jest aktywność ruchowa. Już od najmłodszych lat wyrabiaj w sobie zamiłowanie do wycieczek, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, a przekonasz się, że będziesz miał wiele pozytywnej energii. Jedz dużo warzyw i owoców, traktuj je jako źródło witamin. Aby cieszyć się dobrym zdrowiem i samopoczuciem nie pal papierosów, nie pij alkoholu i nie zażywaj środków odurzających. Twój organizm rozwija się takie postępowanie może spowodować zahamowanie hormonu wzrostu, wywołać chorobowe zmiany w organizmie, a nawet doprowadzić do śmierci.

3. PROEKOLOGIA W DOMU I SZKOLE

Co zrobić, aby niektóre rzeczy nie stawały się tylko śmieciami? A gdy nimi się staną nie szkodziły innym? Jak postępować, aby nasze codzienne zachowania i wybory miały wpływ na stan środowiska? Oto kilka cennych wskazówek:

- gdy zabawki, którymi już się nie bawisz, książki, które już przeczytałeś, rzeczy, których nie nosisz oddasz innym, z pewnością posłużą komuś innemu jeszcze przez jakiś czas,
- kiedy baterie z latarki, zabawki lub innego urządzenia przestaną już działać wrzuć je do specjalnie do tego przeznaczonego pojemnika,
- zamiast jednorazowych baterii kupuj takie, które nadają się do wielokrotnego ładowania tzw. akumulatorki wraz z ładowarką,
- segreguj śmieci nie tylko w domu, ale jeśli jest to możliwe też w szkole,
- unikaj foliowych opakowań (zwłaszcza podczas zakupów), a do drugiego śniadania stosuj śniadaniówki,
- ogranicz używanie przedmiotów jednorazowego użytku (sztućce, tacki, długopisy, torebki foliowe itp.),
- zredukuj ilość zużywanych przez siebie arkuszy papieru, staraj się wykorzystać obie strony kartki,

- podpowiedz dorosłym, że wiele formalności w urzędach mogą załatwić korzystając z biur obsługi online, dzięki temu zaoszczędzą czas i „drukowany papier”,
- nie wylewaj pod żadnym pozorem niebezpiecznych cieczy do zlewu lub toalety (m.in. lekarstw, rozpuszczalników, farb, lakierów, itp.).

4. DUSZA ODKRYWCY A ZAGROŻENIA

4.1. Las

Czy wiesz, że las to dom? Jest to dom wielu zwierząt i roślin, w którym otwarte są drzwi dla wszystkich jego miłośników. Drzewa oczyszczają powietrze i produkują tlen, bez którego człowiek nie jest w stanie przeżyć. Jeśli nie chcesz niszczyć równowagi pomiędzy człowiekiem a przyrodą:

- nie płosz dzikich zwierząt mieszkających w lesie,
- biwakuj i rozpalaj ognisko w miejscach do tego wyznaczonych (spalony las jest jak spalony dom),
- wyrzucaj śmieci do pojemników do tego przeznaczonych,
- podczas spaceru z psem, nie spuszcza go ze smyczy, może to dla niego jak i dla mieszkańców lasu skończyć się walką o terytorium,
- chodząc po lesie obchodź się delikatnie z trącanymi gałęziami, tak aby ich nie uszkodzić i nie połamać,
- spacerując po lesie, zwróć uwagę na ściółkę, której nie wolno rozkopywać i rozgarniać,
- nie zapominaj, że niszczenie urządzeń i obiektów turystycznych oraz tablic i znaków informacyjnych jest także zabronione.

4.2. Woda

Życie na Ziemi bez wody nie byłoby możliwe. Dlatego:

- nie zanieczyszczaj akwenów (nie wlewaj do nich środków chemicznych, nie wyrzucaj niepotrzebnych przedmiotów, itp.),
- oszczędzaj wodę w życiu codziennym i namawiaj do tego innych (podczas kąpieli nie wypełniaj wanny po brzegi, pod prysznicem staraj się zużywać tyle wody, ile faktycznie potrzebujesz, podczas mycia zębów zakręcaj wodę, itp.),
- gdy widzisz osobę myjącą samochód w miejscu do tego nie przeznaczonym zwróć jej uwagę lub zawiadom Policję/straż gminną.

4.3. Ogień

Ogień ma różne oblicza: daje poczucie ciepła, otuchy, ale też potrafi zniszczyć wszystko co spotka na swojej drodze. Zachowanie ostrożności wymagane jest wszędzie tam, gdzie może łatwo dojść do pożaru: w lesie, na łące zwłaszcza w obszarze suchych traw, na wydmach, w domu podczas palenia w kominku, piecu lub zabawy ze świeczkami. Stąd tak ważna jest świadomość, że:

- chcąc rozpalić ognisko, powinien wybrać wyłącznie miejsce do tego przeznaczone,
- nie tylko otwarty ogień stanowi zagrożenie, ale również dużym niebezpieczeństwem jest spalanie śmieci w domowych piecach lub na świeżym powietrzu (paląc plastikową butelkę, kubeczki po jogurtach, kawałki gumy lub folię zatruwasz siebie i następne pokolenia),
- odpalanie fajerwerków lub petard może odbywać się przez osoby dorosłe lub wyłącznie pod ich nadzorem,
- wypalanie traw niesie za sobą szereg zagrożeń związanych z rozproszaniem ognia jak również zniszczeniem organizmów żyjących tuż pod ziemią.

Jeśli zauważysz pożar lub zaniepokoi Cię spalanie śmieci, niezwłocznie poinformuj o tym straż pożarną dzwoniąc pod numer 112.

4.4. Osy, pszczoły i szerszenie – to nie zawsze przyjaciele

Gdy owady te wyczują z Twojej strony zagrożenie i zostaniesz przez nie zaatakowany:

- unikaj gwałtownych ruchów,
- poszukaj jeśli to możliwe, schronienia w ciemnym pomieszczeniu,
- po użądleniu nie usuwaj sam pozostawionego przez pszczołę żądła,
- w miejscu użądlenia przyłóż zimny okład z wody, octu lub cebuli,
- w przypadku kiedy jesteś uczulony, a nie masz przy sobie antidotum zgłoś się natychmiast do lekarza.

4.5. Skarby w ziemi

Każdy z nas lubi odkrywać nieznane. Nie wszystkie odkryte w Ziemi przedmioty są bezpieczne lub zaczynają należeć do Ciebie. Pamiętaj, że mogą to być pozostałości po wojnie granaty czy pociski, których

- pod żadnym pozorem nie wolno dotykać i demontować,
- bezwzględnie nie należy wrzucać do ognia.

Postępowanie wbrew tym zasadom może doprowadzić do kalectwa lub śmierci.

Zabawa w archeologa odkrywce z pewnością jest fascynująca i niesie za sobą wiele tajemnic i sekretów. Należy jednak mieć na uwadze, że zazwyczaj znalezione, czy wykopane przez nas przedmioty typu: monety, kosztowności, biżuteria, które zaliczane są do zabytków, należą do Skarbu Państwa, a ich posiadanie i sprzedaż są zabronione.

W przypadku tego typu odkryć należy powiadomić właściwe do tego służby lub zadzwonić pod nr alarmowy 112.

4.6. Wyładowania atmosferyczne

Kto z nas nie lubi fajerwerków i pokazów pirotechnicznych? Niektórzy twierdzą, że namiastką tego jest czas burzy i wichury. O ile pokazy sztucznych ogni odbywają się w miejscach do tego wyznaczonych pod kontrolą organizatorów, tak wyładowania atmosferyczne rządzą się własnymi prawami natury. Aby nie stać się ofiarą takich zawirowań pogodowych:

jeżeli jesteś na dworze:

- nie stój pod wysokimi drzewami, schroń się na obniżonym terenie,
- unikaj wycieczek w góry,
- nie przebywaj nad wodą lub na otwartym akwenu,
- nie używaj telefonu komórkowego, najlepiej wyłącz go,

jeżeli jesteś w domu:

- zamknij okna i drzwi,
- sprawdź, czy masz pod ręką oświetlenie awaryjne (latarkę, świece),
- nie obserwuj wyładowań atmosferycznych przez okno, które powinno być dobrze zamknięte,
- odłącz wszelkie urządzenia elektryczne (np. telewizor, komputer, telefon komórkowy podczas ładowania),

jeżeli jedziesz rowerem:

- najlepiej przerwij jazdę,
- poszukaj bezpiecznego schronienia,
- odłóż na bok rower i zachowaj odległość co najmniej 1 metra (a jeszcze lepiej – 3 metrów) od tych przedmiotów.

5. NASI MILUSIŃSCY – OCHRONA HUMANITARNA ZWIERZĄT

Czy wiesz, że zabawy, które są niebezpieczne i nieprzyjemne dla zwierząt, zagrażają ich życiu i zdrowiu są formą znęcania się na nimi? Takie postępowanie jest przestępstwem.

Zabronione jest prawnie złośliwe straszenie lub drażnienie zwierząt, porzucanie zwierzęcia, w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje.

Nie bądź obojętny wobec sytuacji, gdy widzisz pozostawione w samochodzie, na balkonie lub w innym miejscu, zwierzę wystawione na działanie warunków atmosferycznych zwłaszcza, gdy na dworze jest bardzo zimno lub gorąco. Takie traktowanie zwierzęcia może spowodować jego zamrożenie, odwodnienie lub uduszenie.

6. OCHRONA DZIKIEJ PRZYRODY

Ochrona dziko występujących roślin, grzybów, zwierząt oraz ich siedlisk ma na celu zabezpieczenie ich przed wyginięciem i zniszczeniem. Szczególnie dotyczy to rzadko występujących gatunków po to, aby zachować różnorodność ekologiczną i ciągłość istnienia flory oraz fauny będącej pod ochroną.

Ochrona wydm

Nie każdy zdaje sobie sprawę, że niszczenie lub uszkodzanie wszelkich umocnień lub roślinności ochronnej np. nadmorskiej jest zabronione. Przykładem tego typu umocnień są wydmy, które porasta różnorodna flora. Stąd zakazane jest łamanie gałęzi i wrywanie trawy tam rosnącej. Nie wolno także po wydmach jeździć pojazdem typu quad.

Wypalanie traw

Do tego typu zdarzeń dochodzi najczęściej wiosną i jesienią, a brak rozważań chcących usunąć suchą roślinność ze swoich pól lub nieużytków może doprowadzić do:

- zagrożenia pożarowego,
- uciążliwości dymu dla otoczenia przyrodniczego,
- zniszczenia naturalnej flory i fauny oraz wyjąłowania gleby,
- niekontrolowanych pożarów, które mogą rozprzestrzenić się na pobliskie zabudowania lub lasy,
- przeniesienia ognia na torfowiska, które bardzo trudno ugasić.

Małe jest piękne

Mimo, że niektóre osoby mają chęć przytulić pisklęta znajdujące się w napotkanym gnieździe nie wolno ich wyciągać. Takie postępowanie oraz wybieranie ptasich jaj, niszczenie lęgów lub gniazd ptasich jest zabronione i narusza przepisy kodeksu wykroczeń. Podczas wędrówek po lesie lub spacerując polaną można spotkać mrowiska, nory lub legowiska zwierząt, których również nie wolno niszczyć.

7. BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ

Zielona przestrzeń może mieć duże znaczenie dla bezpieczeństwa zarówno matek spacerujących z dziećmi po parku, mieszkańców bloków, domków jednorodzinnych, jak i starszych osób spędzających wolny czas w przydomowych ogródkach. Wygospodarowanie stref bezpieczeństwa ograniczających pole manewru złodziejom, wandalom lub innym niepożądanym gościom naruszającym porządek publiczny to nic innego jak budowanie fizycznych barier przy wykorzystaniu walorów przyrody.

7.1. Prewencyjna rola i zadania zieleni

W projektowaniu „bezpiecznych przestrzeni” jedną z głównych ról pełni roślinność, która dzięki swojej specyfice wyglądu może pełnić funkcję obronną, zniechęcającą zarówno zwierzęta, jak i ludzi do pokonania bariery z niej stworzonej. Do tej grupy najczęściej zaliczane są krzewy z ostrymi kolcami, które nasadzone pod ścianą czy murkiem atrakcyjnym dla tzw. grafficiarzy mogą stanowić skuteczną dla nich przeszkodę. Poza kolcami, nieodzownym atrybutem roślinności wykorzystywanej w bezpiecznej przestrzeni są kolorowe kwiatostany lub owoce, dzięki którym intruz jest dobrze widoczny i przestaje być anonimowy. Rośliny nie mogą ograniczać pola widzenia, co jest bardzo ważne w przejrzystości przestrzeni i zasłanianiu ewentualnego oświetlenia. Jest to istotne od strony bezpieczeństwa i możliwości obserwacji przez tzw. otoczenie (społeczne oczy). Gęste i wysokie krzewy mogą tworzyć zacienione, sprzyjające występkom, niebezpieczne miejsca tzw. „miejsca strachu”.

7.2. Wpływ otoczenia/środowiska na aktywną naukę i spędzanie wolnego czasu

Rośliny mogą też skutecznie wygradzać strefy mieszkaniowe od przemysłowych i stanowić naturalną barierę dla kurzu i hałasu. Przyroda koi zmysły, gdy jest atrakcyjna dla oka i samopoczucia. Odpowiednio dobrana kolorystycznie zielen, może skutecznie przyczyni się do naszego dobrego nastroju. Miejsca przyjazne ludziom pozwalają na chwile odprężenia, wypoczynku i naładowania pozytywnej energii. W koncentracji przy nauce, czytaniu, rozmyślaniu z pewnością sprzyja zapach, pozytywny odbiór otoczenia czy kolor. Przyroda pobudza ludzkie zmysły. Dzięki budowaniu bezpiecznej i miłej dla oka przestrzeni, miejsca w niej stworzone chętniej odwiedzane są przez mieszkańców i osoby, które w niej się cyklicznie pojawiają (m.in. mamy z dziećmi w wieku przedszkolnym, uczniowie, studenci, osoby starsze). Jakże miłym akcentem podczas przerwy w szkole lub podczas wyjścia z przedszkola może być przebywanie na świeżym powietrzu w otoczeniu zieleni. Istotne jest również położenie

placówki, usytuowanie okien pomieszczeń, w których dłużej przebywają ludzie (na drzewa, ogród przyszkolny, park). Z pewnością nauce nie będzie sprzyjała bliskość ruchliwej ulicy czy wydobywający się nieprzyjemny zapach z pobliskiego zakładu przemysłowego. Przyjazne ludziom zagospodarowanie zielenią m.in. w pobliżu placówek oświatowych, medycznych czy turystycznych niewątpliwie idzie w parze z rekreacją, aktywną nauką i szybszym powrotem do zdrowia.

8. ŹRÓDŁA ENERGII I RACJONALNE JEJ WYKORZYSTANIE

Wyróżniamy odnawialne i nieodnawialne źródła energii. Te pierwsze to m.in. promieniowanie słoneczne, wiatr, opady atmosferyczne, fale morskie, geotermia (energia termiczna skał znajdujących się we wnętrzu Ziemi). Nieodnawialne źródła to: węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny, uran. Nie rezygnując z wygodnego życia, można oszczędnie gospodarować energią elektryczną w trosce o środowisko naturalne. Większy popyt na prąd oznacza większe wydobycie i spalanie węgla, zwiększoną emisję szkodliwych pyłów i gazów do środowiska. Sposoby oszczędzania prądu są proste:

- jeśli nie przebywasz w domu dłużej niż jeden dzień wyłącz z kontaktu wszystkie sprzęty elektryczne,
- kiedy wychodzisz z pomieszczenia gaś światło za sobą,
- tradycyjne żarówki zastąp energooszczędnymi,
- zanim włożysz coś do lodówki, ostudź to,
- nie stawiaj lodówki blisko źródła ciepła,
- wyprane ubrania starannie wieszaj, aby były mało pogniecione-wówczas zaoszczędzisz na prasowaniu,
- kiedy zakończyłeś ładowanie, np. telefonu komórkowego kamery, aparatu, laptopa, wyjmij z gniazda zasilacz,
- gdy rodzice kupują sprzęt AGD (pralka, lodówka, zmywarka, żelazko, itp.), poproś, aby zwrócili uwagę na klasę oszczędności,
- wyjeżdżając na dłużej z domu zmniejsz lub wyłącz centralne ogrzewanie,
- zrób to również podczas wietrzenia pomieszczenia.

9. ROWER JAKO PRZYJAZNY LUDZIOM I ŚRODOWISKU ŚRODEK TRANSPORTU

Ten kto jeździ na rowerze wie, jak przyjemnie poczuć wiatr we włosach i bliskość z naturą. Rower napędzany siłą mięśni w przeciwieństwie do pojazdów silnikowych nie wytwarza szkodliwych związków dla człowieka i środowiska: nie hałasuje, nie zanieczyszcza powietrza, jest łatwy w zaparkowaniu i zajmuje przy tym mało miejsca. To alternatywa dla wielu środków komunikacji miejskiej. Dzięki rowerzystom maleją korki w miastach, co przekłada się na mniejszą emisję spalin. Jazda na rowerze jest również doskonałym sposobem na relaksującą aktywność fizyczną i dobrą kondycję.

10. Z EKOLOGIĄ NA WESOŁO

Przychodzą pingwin z pandą do fotografa i mówią:

- Chcielibyśmy, żeby Pan nam zrobił zdjęcie.
- Dobrze, ale zdjęcie ma być czarno-białe czy kolorowe?

- Jasiu, nie ciągnij kota za ogon.
- Ja tylko trzymam, to kot ciągnie.

Sarenka rozmawia z wiewiórką będąc na polanie:

- Jak myślisz, czy na księżycu ktoś mieszka?
- Oczywiście, przecież tam ciągle pali się światło.

- Co wyjdzie z połączenia krowy i żółwia?
- krowa w kasku.
- Jak długo żyje mysz?
- To zależy od kota.
- Co powstanie z połączenia dwóch stonóg?
- Zamek błyskawiczny.

Pies mówi do drugiego psa:

- Wczoraj nauczyłem mojego pana nowej sztuczki.
- Jakiej?
- Gdy wyciągam do niego łapę, on podaje mi swoją!

11. EKOSYMBOLE – JAK JE ODCZYTYWAĆ

Znaki ekologiczne to symbole, których umieszczanie na opakowaniu ma na celu poinformowanie klienta o tym, że jest to produkt przyjazny dla środowiska.

Oznaczenia ekologiczne dzielimy na trzy kategorie:

- produkty ekologiczne – ekoprodukty,
- opakowania ekologiczne – ekoopakowania,
- żywność ekologiczna – ekożywność.

Etykiety ekologiczne obejmują bardzo wiele kategorii produktów. Ekoznaki nadaje administracja rządowa, stowarzyszenia przemysłowe, stowarzyszenia handlowe, naukowcy, organizacje konsumenckie, etc.

EKO-ZNAK – to polski oficjalny znak ekologiczny przyznawany od 1998 roku przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji. Mogą go otrzymać usługi i wyroby krajowe i zagraniczne, które spełniają wymagane kryteria ochrony zdrowia, środowiska i ekonomicznego wykorzystania zasobów naturalnych.

Błękitny Anioł – jest najstarszym oznaczeniem ekologicznym tego typu na świecie. Można go spotkać na różnego rodzaju produktach - od piły mechanicznej, przez zegarki i komputery. O przyznaniu ekoznaku decydują m.in. oszczędność w zużyciu energii, wpływ zastosowanych materiałów na środowisko i możliwości przetworzenia produktu.

Bezpieczny dla ozonu – symbol oznacza, że produkt nie zawiera freonów, które niszczą warstwę ozonową, a tym samym przyczyniają się do globalnego ocieplenia klimatu. Najczęściej znajduje się na kosmetykach.

Ekoland – symbol przeznaczony dla ekologicznej żywności. Przyznaje go Polskie Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi.

Eurolisć – znak przyznawany przez Komisję Europejską dla produktów ekologicznych w Unii Europejskiej. Umieszczany obowiązkowo na wszystkich paczkowanych produktach ekologicznych wyprodukowanych w jednym z państw członkowskich i spełniających obowiązujące normy wspólnotowe. Nie obejmuje produktów importowanych spoza terenu Unii. Symbol przedstawia gwiazdki Unii Europejskiej ułożone w kształcie liścia na zielonym tle.

Nie testowane na zwierzętach – jeden z ekoznaków, którym sygnuje się produkty nie testowane na zwierzętach. Najczęściej stosują go producenci kosmetyków. Firmy same decydują o umieszczeniu znaku na produkcie.

Opakowania biodegradowalne – znak przeznaczony jest dla opakowań, które rozkładają się podczas kompostowania i nie uwalniają szkodliwych substancji.

Opakowania nadające się do recyklingu /trzy strzałki/ – dotyczy opakowań, które nadają się do ponownego przetworzenia i wyprodukowania z odzyskanych surowców innego, podobnego produktu (aluminium puszki, tworzywa sztuczne pojemniki, butelki, papier torby, tektury do pakowania, wypełniacze do pudełek).

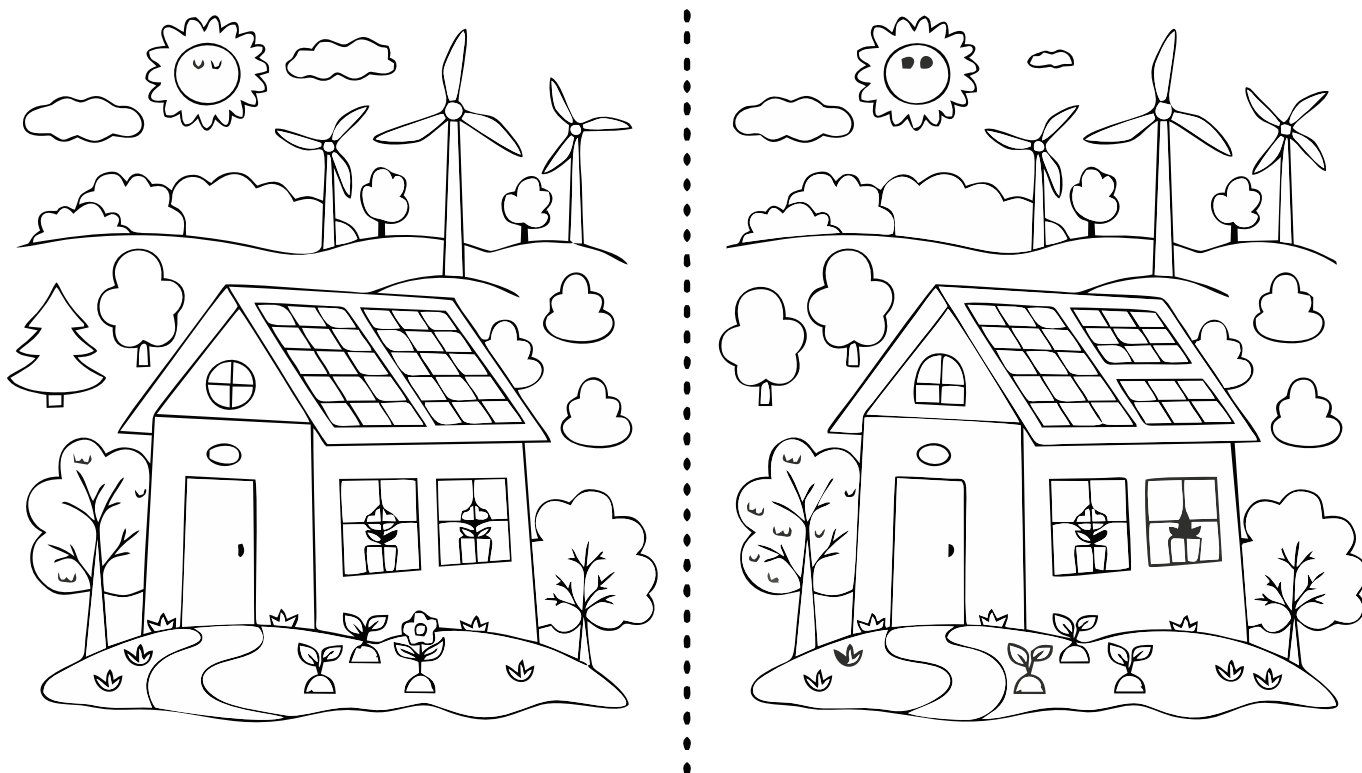

Zielony punkt – znak najczęściej umieszczany jest na kartonach, puszkach, butelkach oraz innych produktach. Oznacza, że producent wniósł wkład finansowy w budowę i funkcjonowanie systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Przedsiębiorca wprowadzający produkt na rynek musi natomiast zapewnić zebranie i przetworzenie określonego procentu zużytych do produkcji opakowań.

Opracowanie; Wydział Prewencji KWP w Szczecinie

ZNAJDŹ RÓŻNICĘ

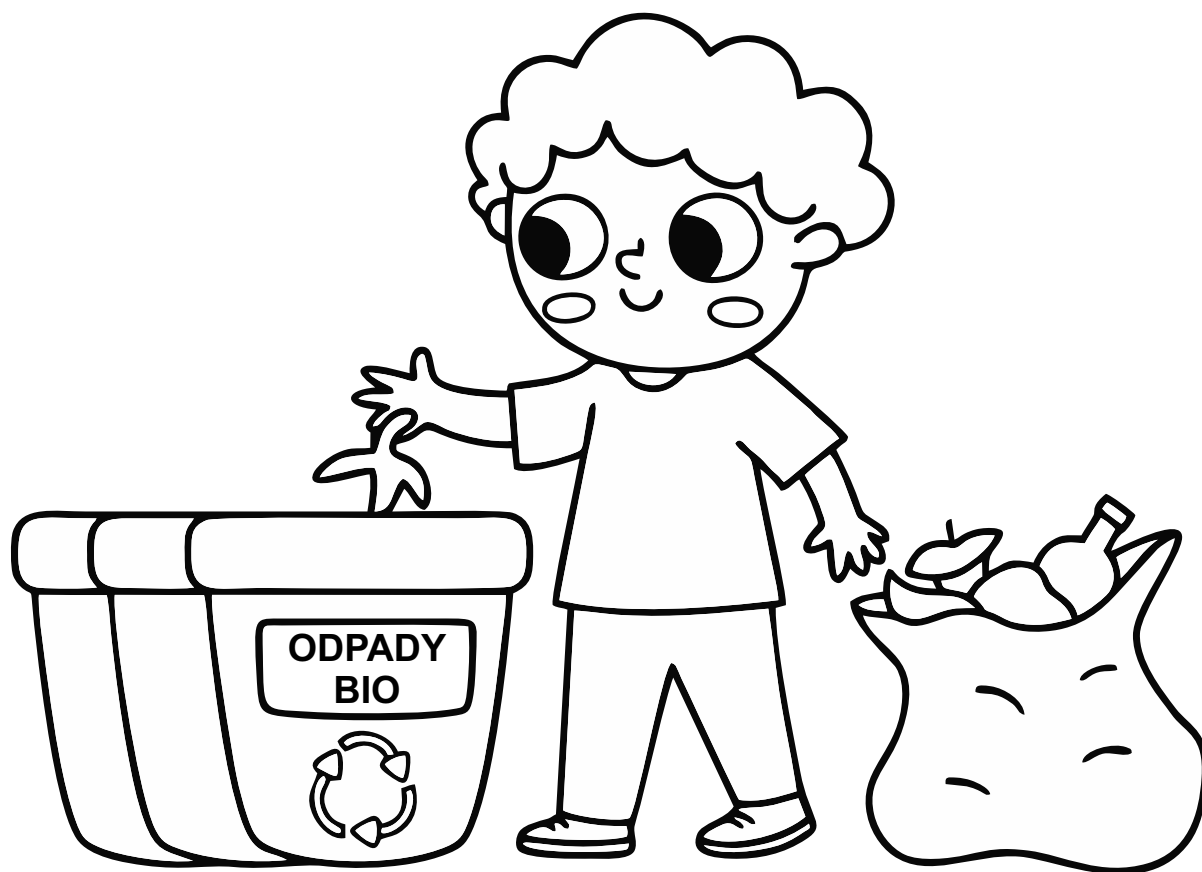
POKOLORUJ

ZNAJDŹ RÓŻNICĘ

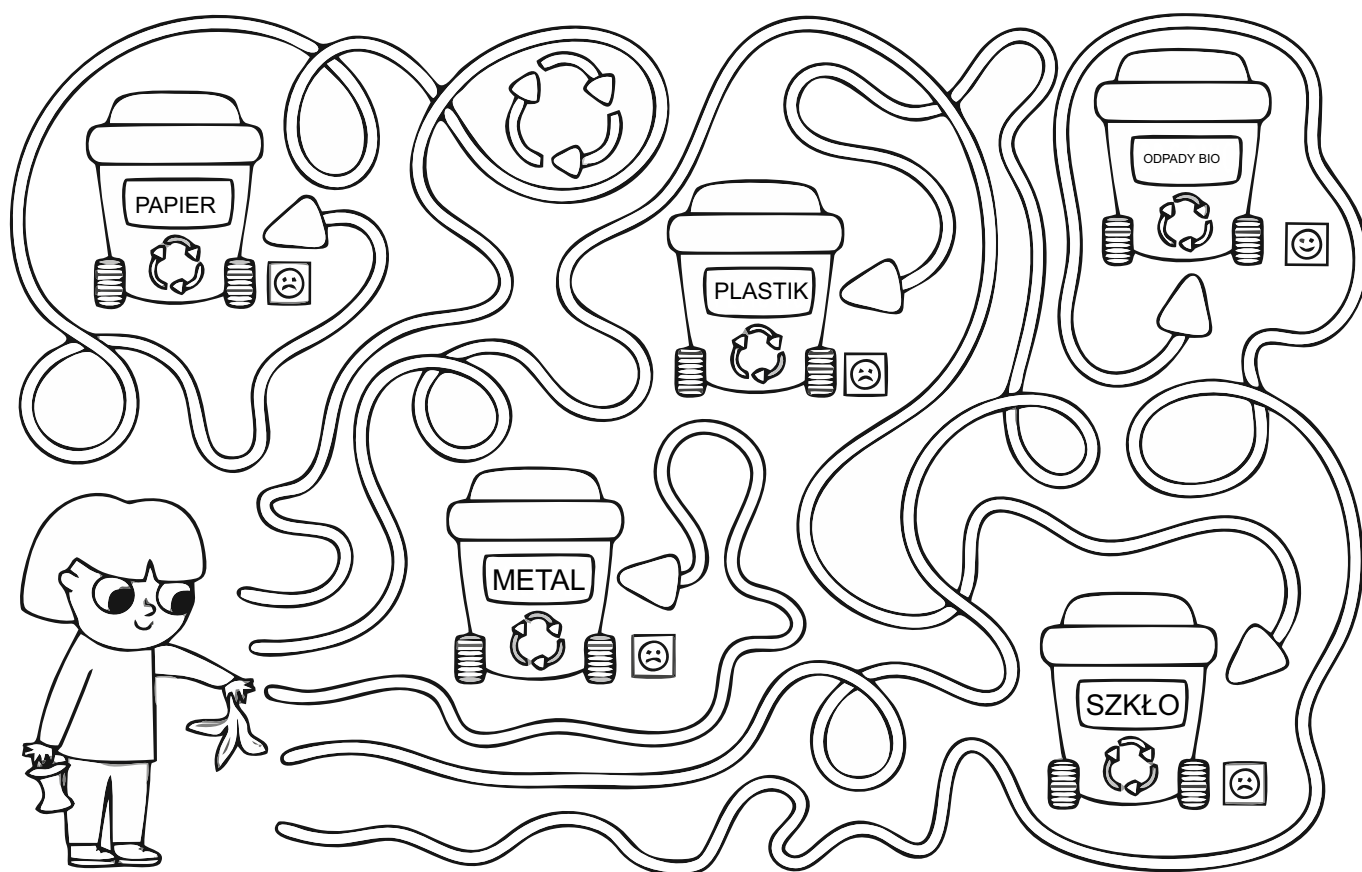
POKOLORUJ

POKOLORUJ

ZNAJDŹ DROGĘ DO WŁAŚCIWEGO POJEMNIKA

POKOLORUJ

POKOLORUJ

ROZWIĄŻ REBUS

~~rzewo~~

+

yk = aj

~~sa~~

~~uba~~

+

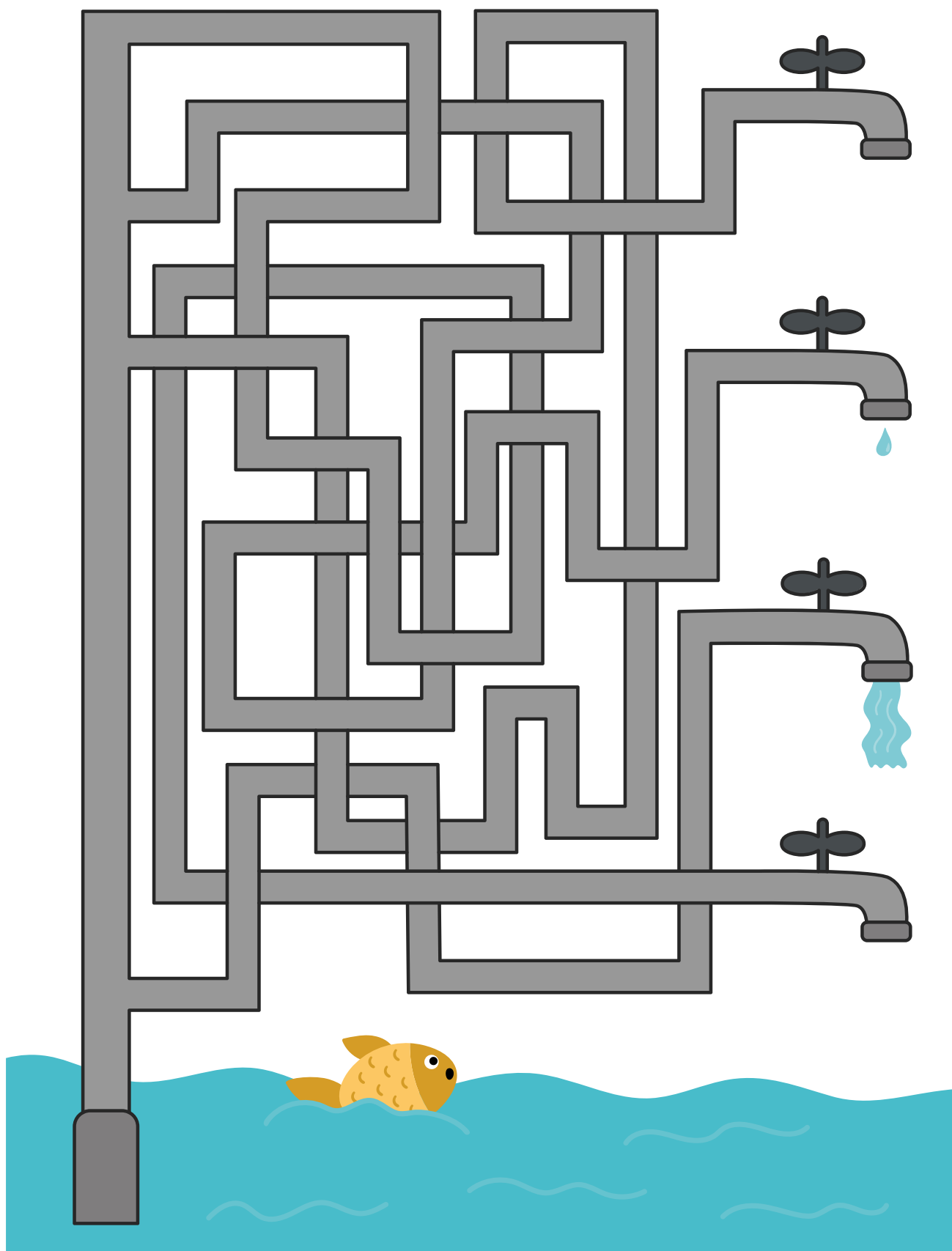

~~Ł~~

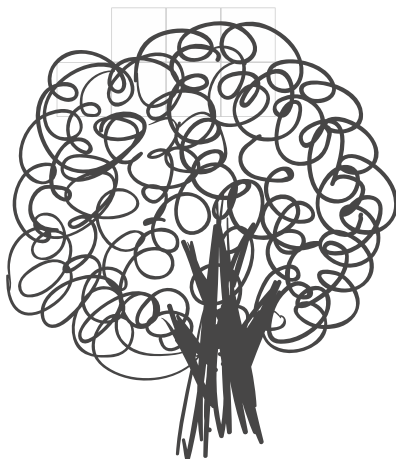
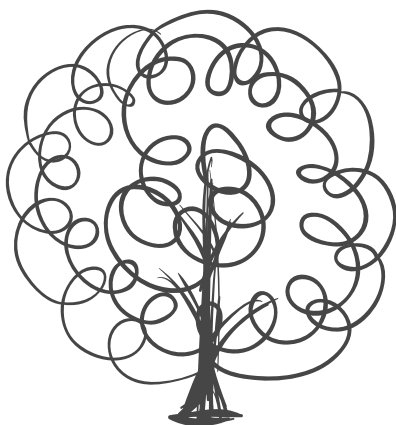
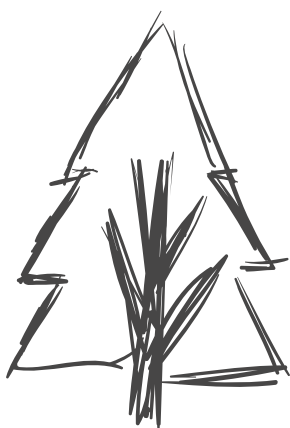
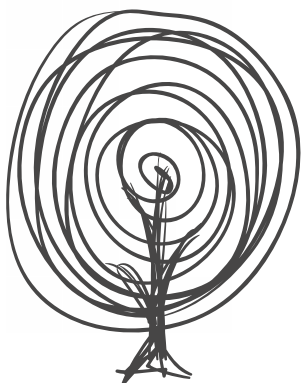
HASŁO-.....

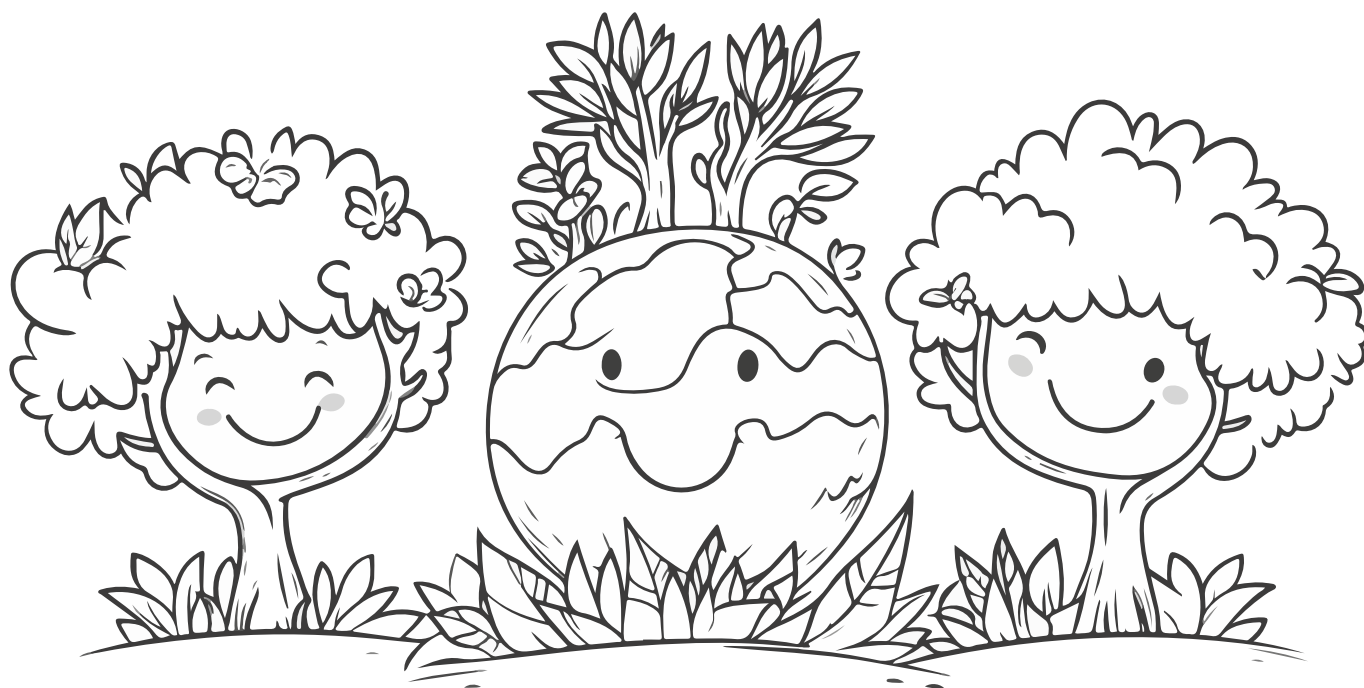
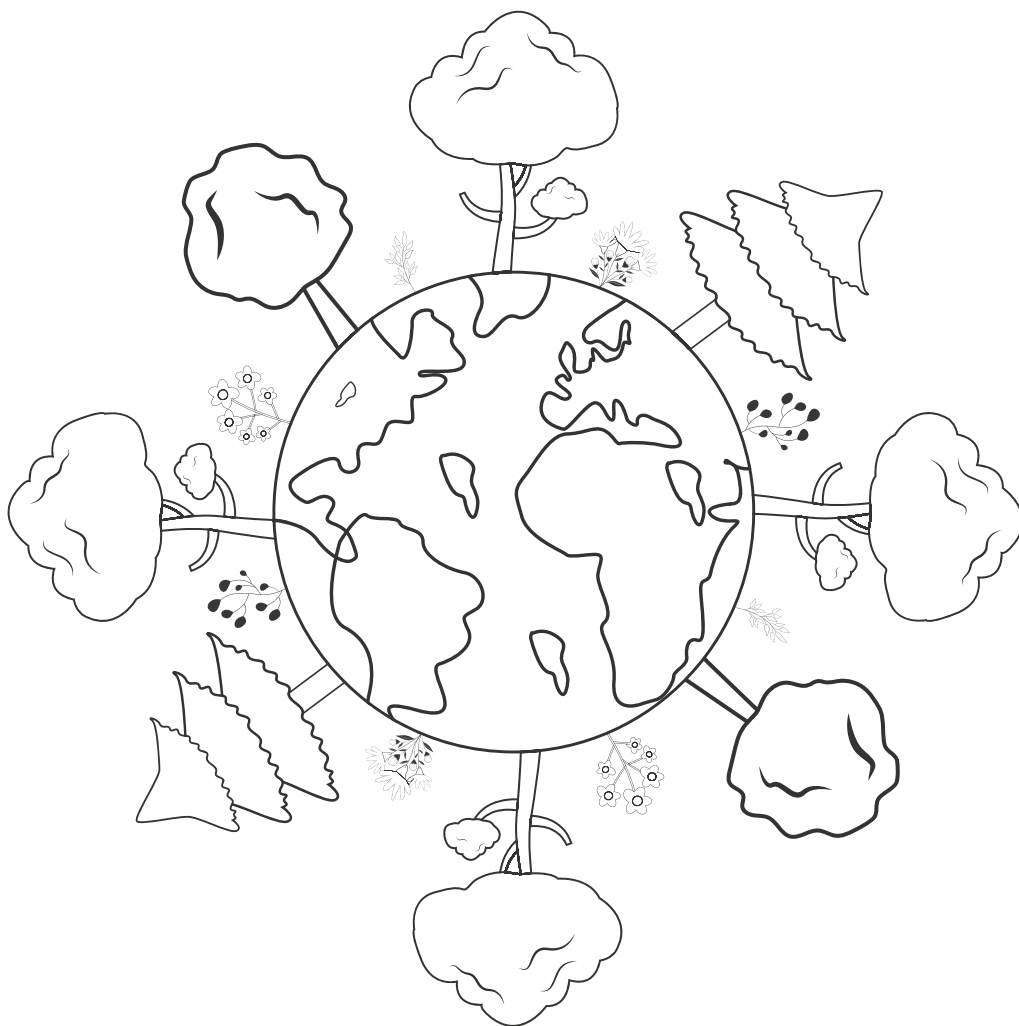
Z KTÓREGO KRANU PŁYNIE WODA?

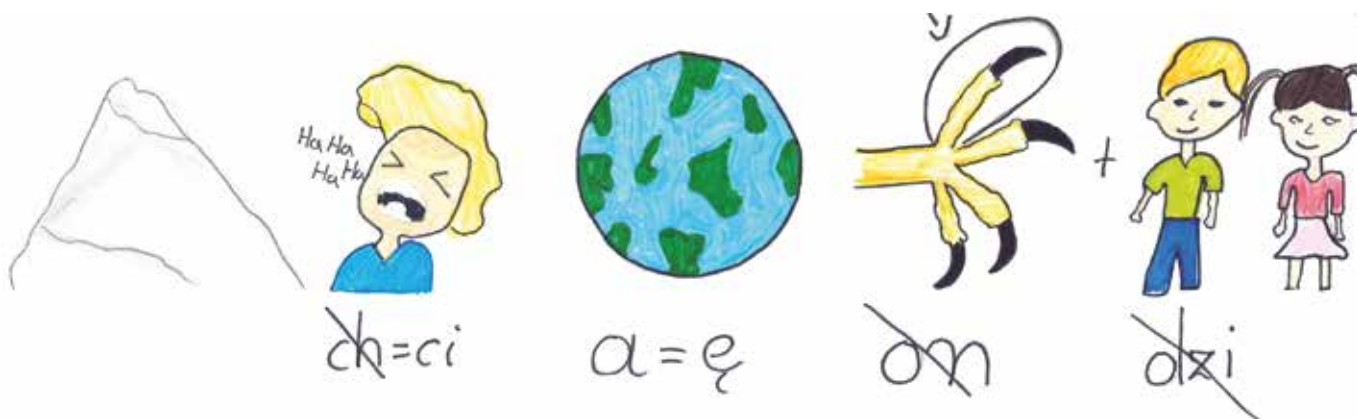
NARYSUJ OBOK TAKIE SAME DRZEWO

POKOLORUJ

ROZWIĄŻ REBUSY

Gabryś Stawicka kl. 7 ZSP w Karnicach

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

~~KRAN~~

~~NAR~~

~~DY~~

~~TARA~~ + A

--	--	--	--	--	--	--	--

~~MAŁ~~

~~TRYNA~~

~~UKZ~~

~~GLA~~

~~UTA~~

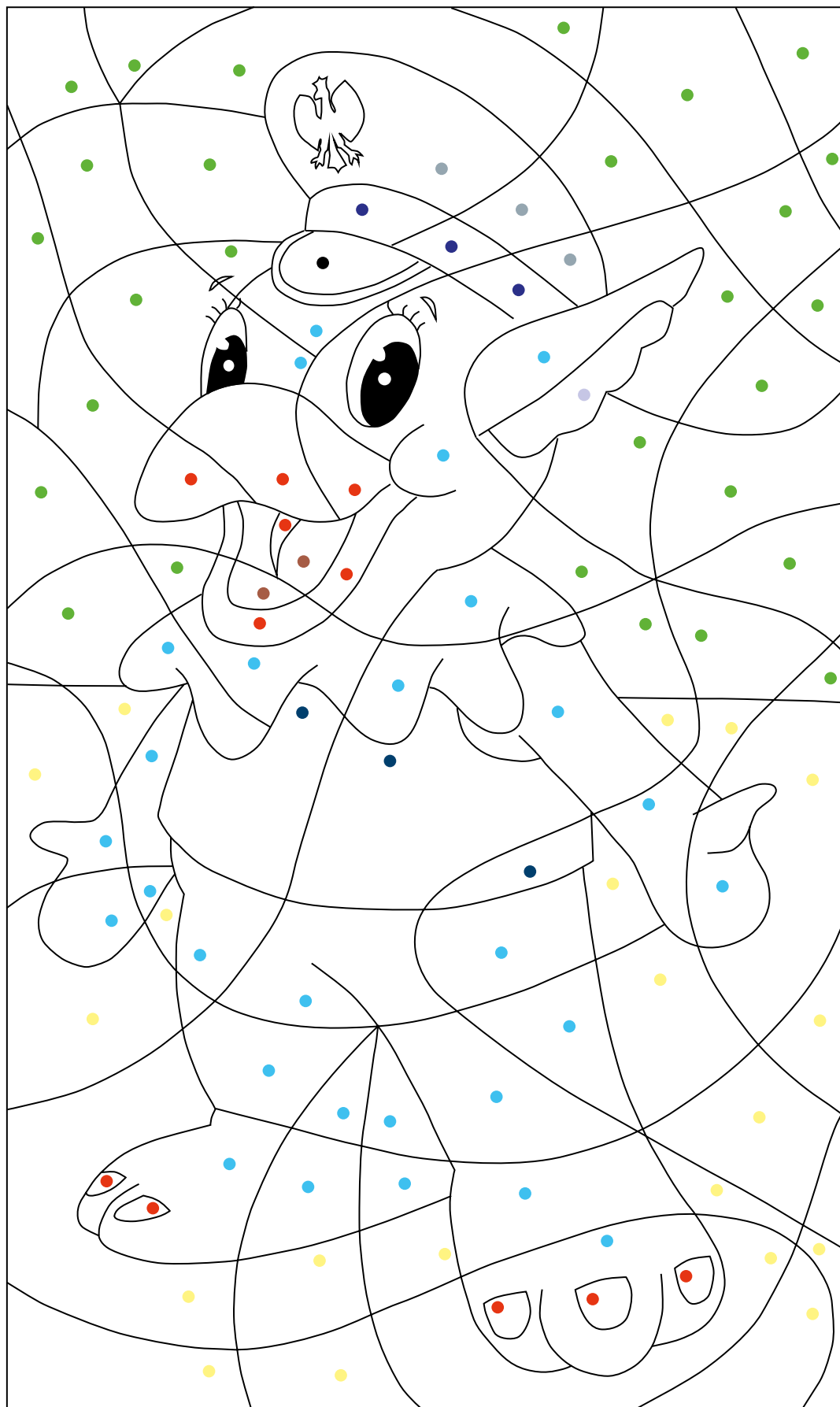
~~ORY~~

--	--	--	--	--	--	--	--

Ania Matusiak

POKOLORUJ

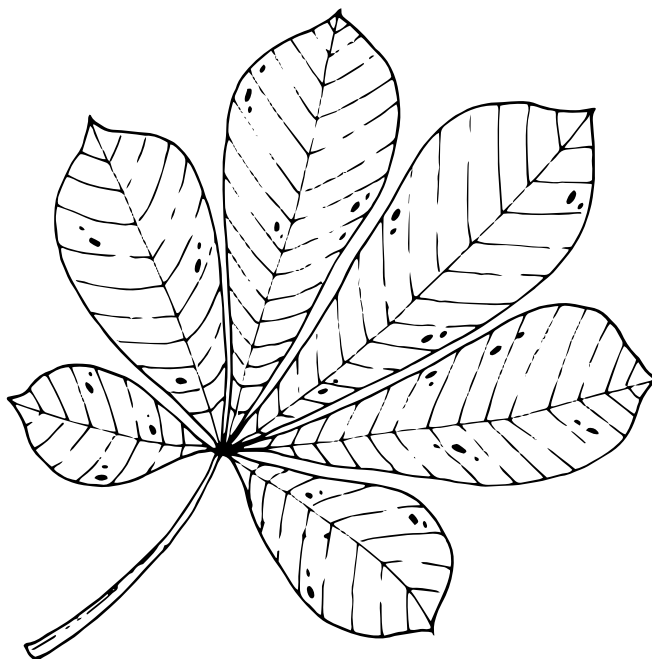
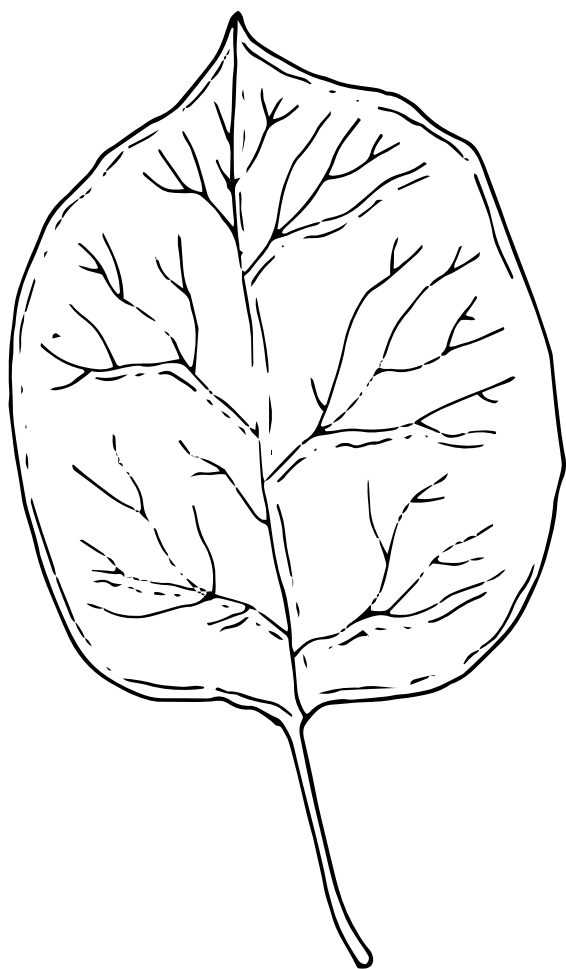
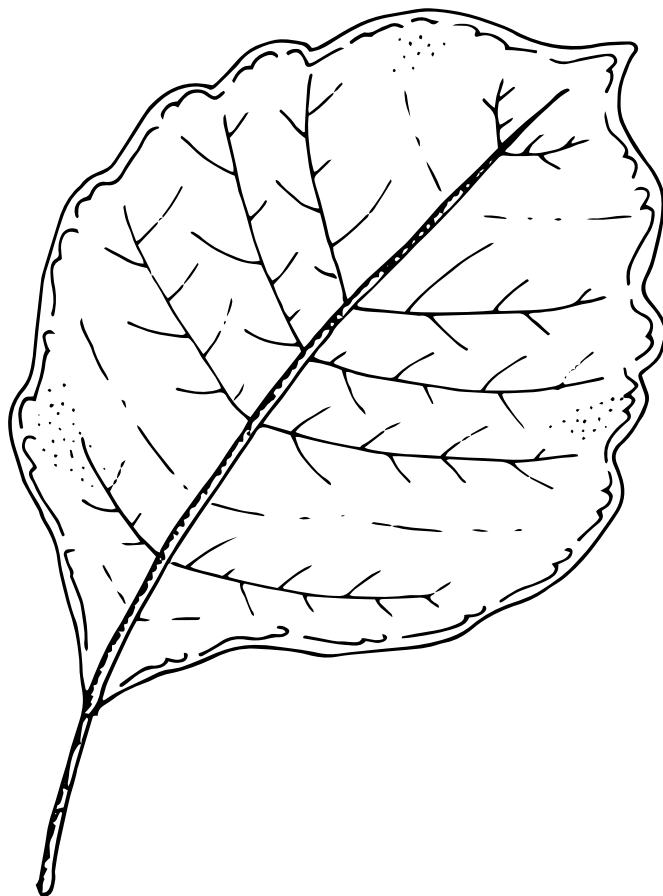
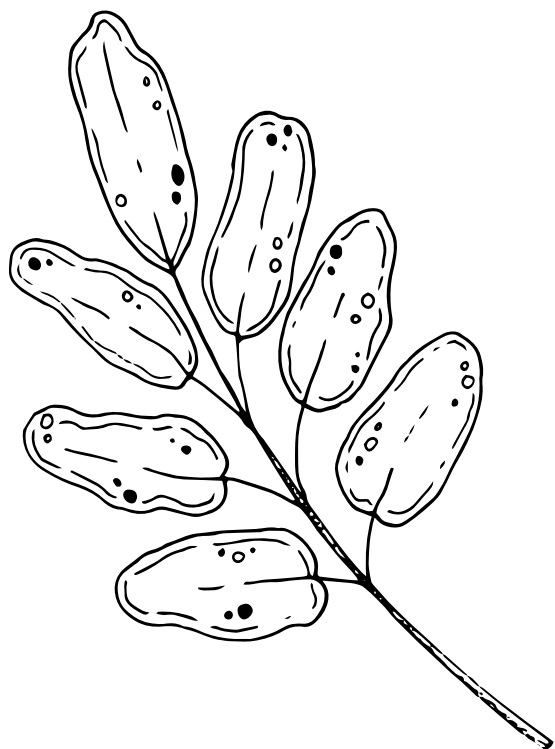

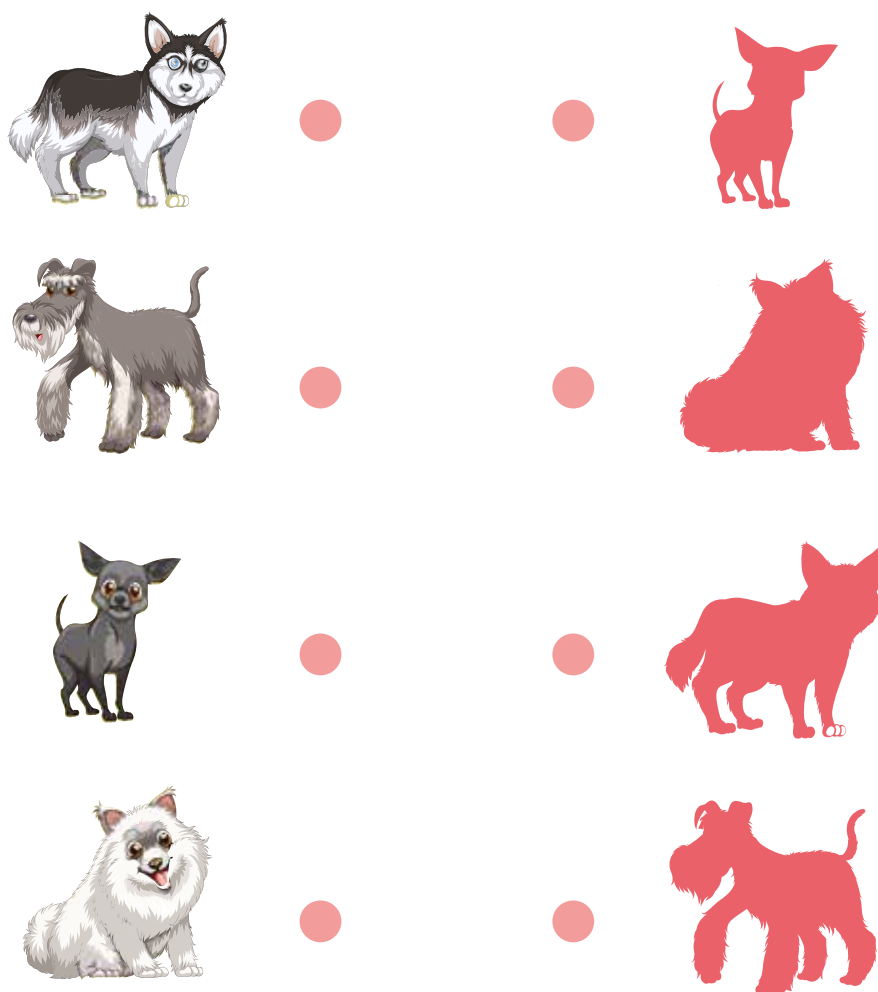
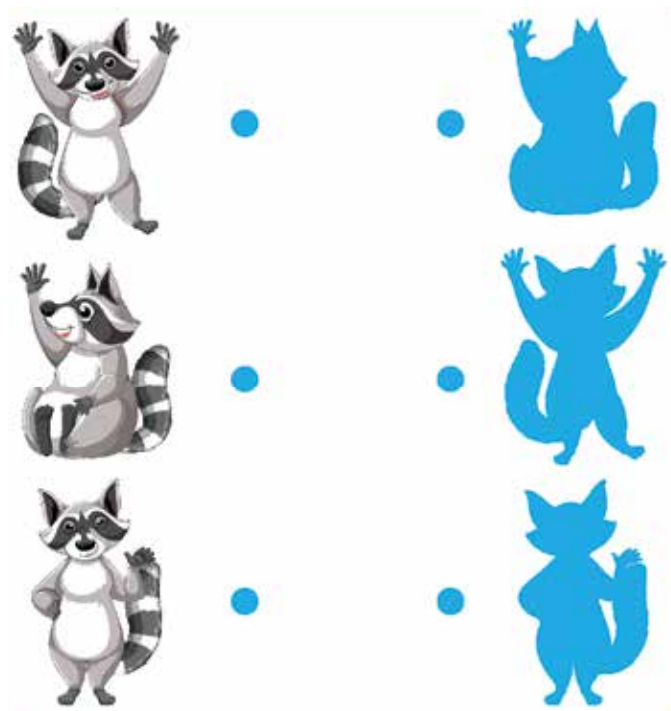
POKOLORUJ
WEDŁUG WZORU

POKOLORUJ

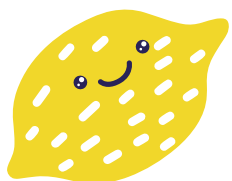
DOPASUJ CIEŃ

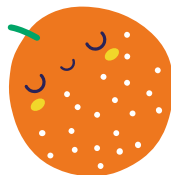
ZNAJDŹ 8 ROŻNIC

ROZWIĄŻ WG SCHEMATU

x

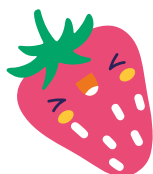

=

?

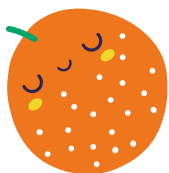

x

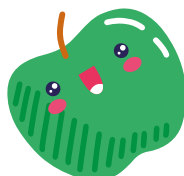

=

?

x

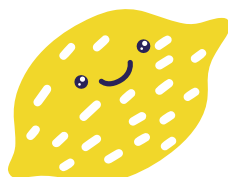

=

?

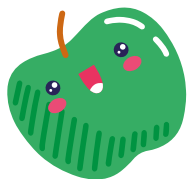

x

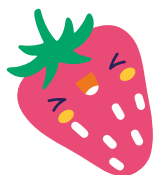

=

?

x

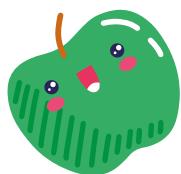

=

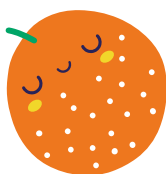
?

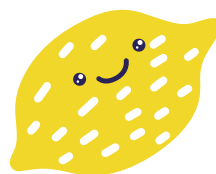
2

3

6

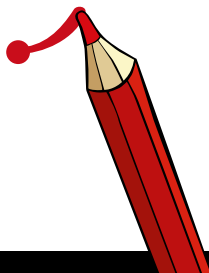
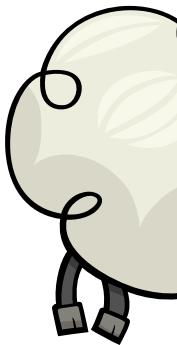
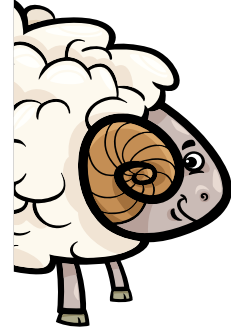
8

9

DOPASUJ

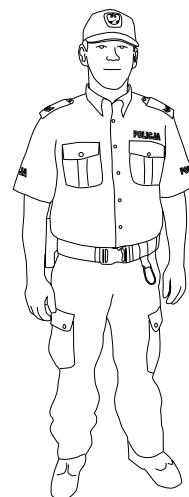
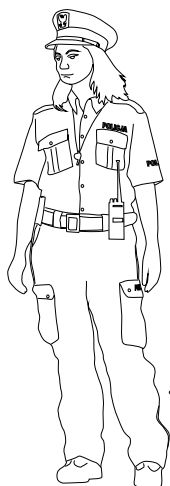
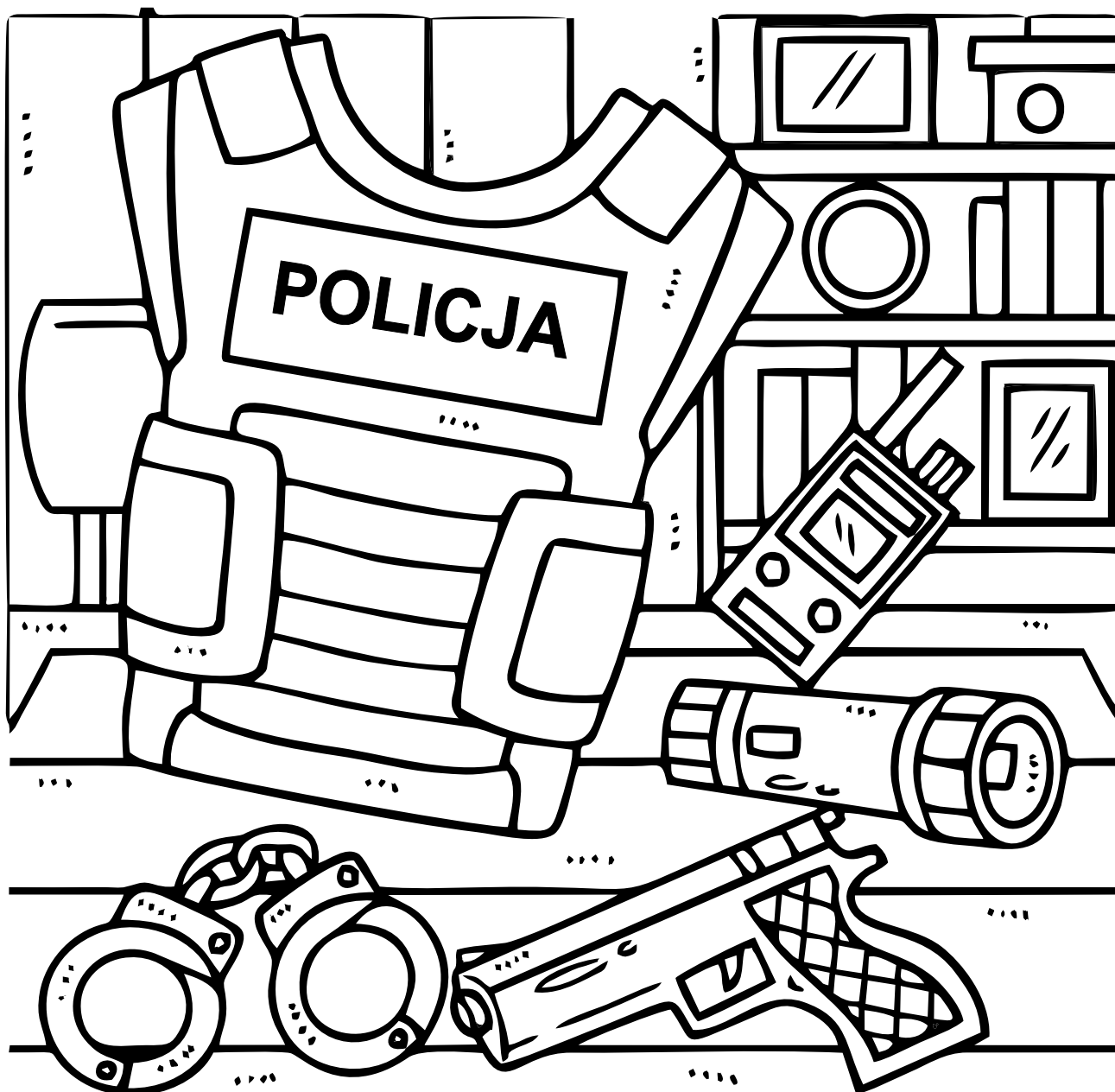
ZNAJDŹ DROGĘ

KTÓRA JEST GODZINA?

POKOLORUJ

POKOLORUJ

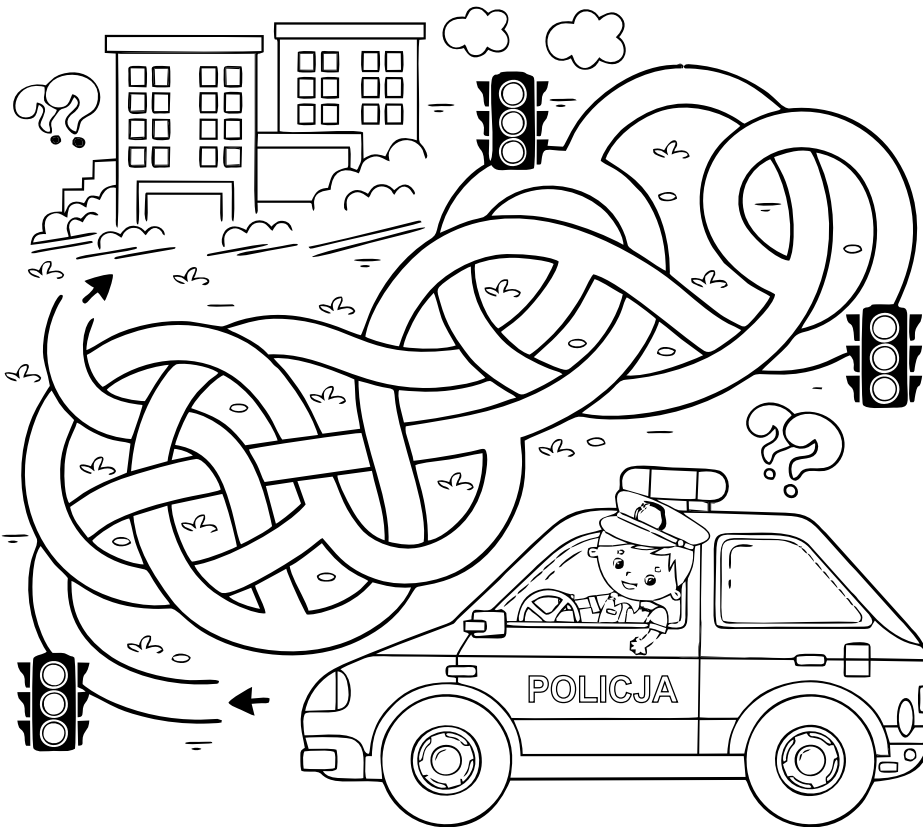
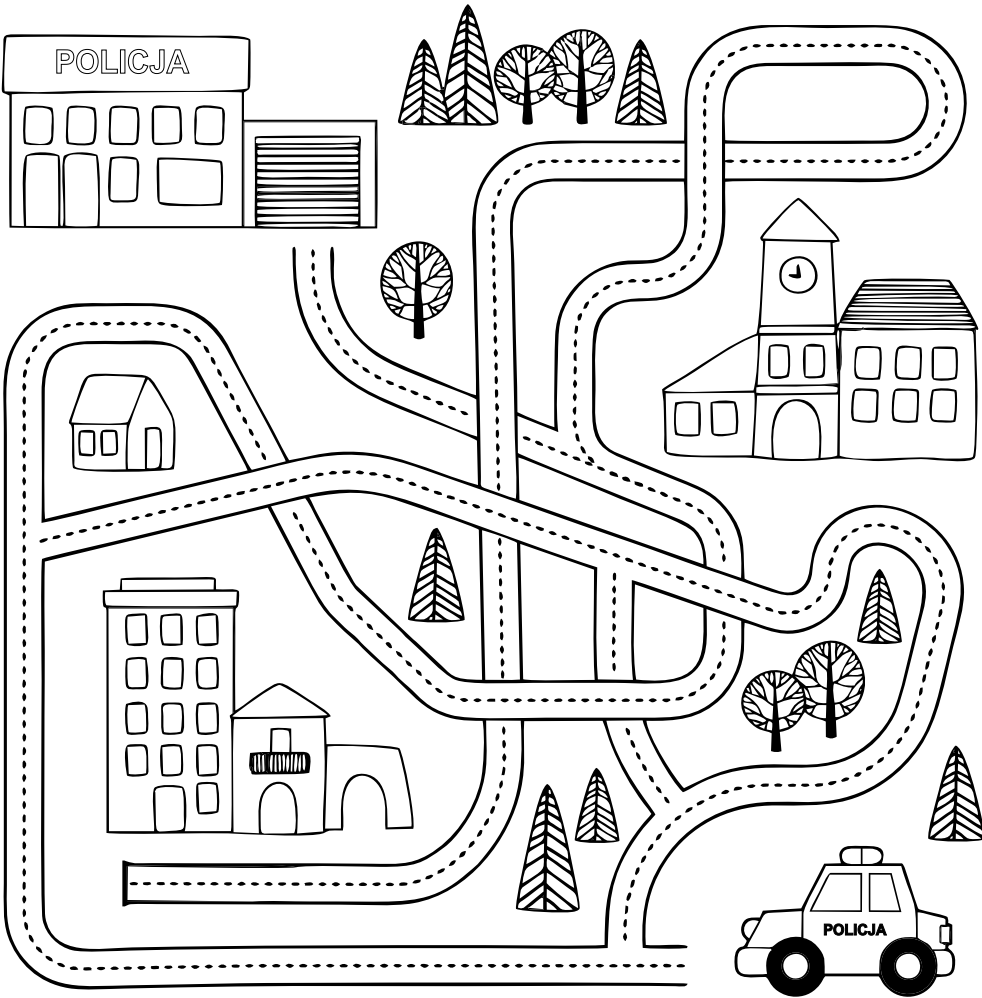
POLICJA RADZI

W drodze do szkoły pamiętaj!

1. Idź do szkoły zawsze tą samą, bezpieczną drogą.
2. Przechodź przez jezdnię po przejściu dla pieszych (zebrze).
3. Przechodź przez jezdnię tylko przy zielonym świetle.
4. Wchodząc na jezdnię upewnij się, czy możesz bezpiecznie ją przejść (spójrz w lewą stronę, w prawą i jeszcze raz w lewą).
5. Nigdy nie wbiegaj na jezdnię.
6. Gdy jezdnia nie ma chodnika, idź poboczem z lewej strony.
7. Noś znaczki odblaskowe – będziesz zawsze widoczny i bezpieczny.
8. Nie wchodź na przejazd kolejowy, gdy opuszczone są zapory i pali się czerwone światło.
9. Przypomnij rodzicom, że do 12 lat możesz jechać w samochodzie na przednim siedzeniu tylko w foteliku, a z tyłu w foteliku lub innym urządzeniu do przewożenia dzieci.
10. Nie przyjmuj od obcego żadnych słodczy, zabawek, pieniędzy.
11. Nie zgadzaj się na jazdę samochodem z nieznaną Ci osobą.
12. Omijaj miejsca niebezpieczne, w których może spotkać Cię coś złego.
13. Nie przyjmuj propozycji wspólnego spaceru od obcych.
14. O zauważonych nieprawidłowościach informuj rodziców i wychowawców.

ZNAJDŹ DROGĘ

Zachodniopomorska Grupa Wojewódzka IPA w Szczecinie jest stowarzyszeniem OPP od lipca 2015 r., co pozwala nam otrzymywać darowizny z 1,5% podatku od osób fizycznych.

Posiadamy też wpis do KRS o numerze: 0000565912,

NIP – 8513185523

REGON – 361948386

nr konta: Bank Spółdzielczy Oddział Łobez

nr: 09-9375-1038-2600-3678-2000-0010.

Adres: 70 – 515 Szczecin, ul. Małopolska nr 47
(na terenie Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie),
adres strony internetowej: www.ipaszczecin.org – jesteśmy też na FB.

Martyna Hnyluch 8 lat SP w Gardnie

